

Suosituksia Ompe-raportin pohjalta, [Ompe-raportti](#)

Sipilän hallituksen 2016-2018 Kehitetään ikääntyvien kotihoitoa ja kaikenikäisten omaishoitoa I & O – kärkihankkeen yhtenä päätavoitteena oli kehittää omais- ja perhehoitajille nykyistä yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoitua ja kustannusten kasvua hillitseviä palveluita. Esimerkiksi Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän (Essote) alueella toteutetussa OSSI-hankkeessa ([asiakaslähtöinen palveluverkosto ja osaamiskeskus omais- ja perhehoitoon](#)) kehittyssä mallissa luotiin omaishoitoperheiden palveluihin alueellisesti yhdenmukaiset toimintamallit, prosessit ja palvelut.

Ennen kuin hyvinvointialueella mietitään omaishoidon tukemisen keinoja ja toimintamalleja, on tärkeää keskustella sotevalmistelijoiden kanssa siitä, mitkä ovat omaishoidon tavoitteet.

Hyvinvointialueen omaishoidon kehittämistyön tavoitteiden asettelussa voi hyödyntää OSSI-hankkeen keskeisiä kehittämistyöskentelyä ohjaavia periaatteita:

- Asiakasosallisuutta vahvistetaan
- Ennakoivat palvelut tukevat omais- ja perhehoidon jatkuvuutta
- Monipuolistetaan palveluvalikoimaa omais- ja perhehoidossa ja kehitetään erilaisia palveluvaihtoehtoja sekä muodostetaan palvelukokonaisuus moniammatillisesti (sosiaali- ja terveyspalvelut)
- Ohjataan asiakassegmentoinnilla palvelujen järjestämistä ja tuottamista palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa (esim. omaishoidon palvelupolut eri omaishoitotilanteisiin).
- Kehitetään omais- ja perhehoitoa vahvemmaksi osaksi palvelurakennetta
- Hyödynnetään digitaalisia palveluja omais- ja perhehoidon palveluissa
- Koordinoidaan perhehoitoa maakunnallisesti ja käyttöön otetaan perhehoidossa rekrytointimalli yhteistyössä Perhehoitoliiton kanssa

Kun kehitetään omaishoidon toimintoja yhteistyössä hyvinvointialueella, kannattaa pohtia, mitä toimintoja ja palveluita:

- tarvitaan lähipalveluina
- voidaan seudullistaa
- voidaan keskittää hyvinvointialueelliseksi
- voidaan keskittää valtakunnallisesti

OSSI-hankkeen [materiaaleista](#) saa vinkkejä, kuinka maakuntatason palveluita kehitetään onnistuneeseen omaishoidon tukemiseen. Yhdistysten on hyvä osallistua esim. omaishoidon tuen sääntökirjatyöhön ja vaikuttaa sen sisältöihin. Tästä meillä on jo osalla kokemuksia edelliseltä sote-kierrokselta.

Kehittämiskokonaisuudessa on tärkeää ottaa huomioon myös ne omaishoitajat, jotka eivät ole omaishoidon tuen piirissä.

Sotevalmistelijalle on hyvä osoittaa omaishoitoon sijoittamisen kustannusvaikutukset ja kannattavuus.

Ainakin osaan hyvinvointialueista perustetaan **omais- ja perhehoidon keskuksia**. Mallia voi ottaa Essoten monitoimijakeskuksesta, [Omatori](#) palvelee kokonaisvaltaisesti ja matalalla kynnyksellä. Toinen esimerkki on [Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskus](#).

Lisätietoa: [Käsikirja onnistuneeseen omais- ja perhehoidon tukeen sekä sektorirajat ylittävän palveluohjausverkoston perustamiseen STM raportteja ja muistioita 55/2018](#)